

Saksliste møte i NFMF

Dato: 9. mai 2023, kl. 09:00-11:00

Sted: Zoom

Faste saker

Sak A	Godkjenning av møteinnkalling	Vedtak
Sak B	Godkjenning av dagsorden	Vedtak
Sak C	Godkjenning av referat	

Til stede:

Morten Kveim
 Harry Arne Haugen
 Evely Blom-Dahl
 Anne Sjøvold
 Karin Høidahl

Dagsorden

Start	Slutt	Total	Tittel	Sakstype
09:00	09:05	00:05	Velkommen og godkjenning av faste saker	Orientering
09:05	09:20	00:15	MARKOM II-mandatet	Orientering
09:20	09:30	00:10	Samspillet mellom fagrådet og MARKOM II	Diskusjon
09:30	10:00	00:30	Innspill til MARKOM II-prioriteringer	Diskusjon
10:00	10:15	00:15	Innspill til endringer for utviklingsmidler	Diskusjon
10:15	10:45	00:30	Hvordan jobber man med å motvirke mobbing og trakassering ved Laksevåg og Bergen maritime VGS?	Orientering
10:45	11:00	00:15	Orientering om utvikling av ledelsessystem for maritime utdanninger	Orientering

Saker til møte 9.5.2023:

O-04/23: MARKOM IIs mandat

Anne Sjøvold presenter mandatet for MARKOM II.

HK-Dir har definert målene for Program for maritim kompetanse. Prosjektene/tiltakene skal samlet sett bidra til å oppnå:

1. at arbeidstakere i maritim næring settes i stand til å ta i bruk digitale, muliggjørende teknologier og grønne løsninger;

2. at de maritime utdanningene er praksisnære, basert på oppdatert kunnskap og forskning, tilgjengelige og fleksible, og tilpasset næringslivets kompetansebehov i lys av økende krav til digitalisering og grønne løsninger;
3. økt samarbeid mellom fagskoler, høyskoler, universiteter og næringen, og styrket samarbeid og erfaringsdeling med tilgrensende og havrelaterte fagområder;
4. styrket samarbeid mellom forskning, utdanning og nærings- og arbeidsliv, og økt innovasjonsevne og entreprenørskap; og
5. kompetanseheving for undervisere for å møte endrede krav i de maritime utdanningene.

Referat:

Mandat for MARKOM II legges frem:

5-årig program med årlig tildeling på 27 mill (opprinnelig 27 mill). Prosjekter skal bidra til å oppnå et bredt og sammensatt utvalg mål.

Styret vurderer og prioriterer, og søker deretter HK-dir om midler. Mer informasjon kan finnes på MARKOMII.no.

USN er koordinerende institusjonen.

D-04/23: Samspillet mellom Fagrådet og MARKOM II

Fra AU, Ved Harry Arne Haugen.

Fagrådets ledelse ønsker en diskusjon om fagrådets rolle opp mot MARKOM.

Referat: Dette rådets funksjon er litt merkelig, da det er veldig lite direkte kobling med MARKOM II. Rollen til dette forumet er å bidra med råd inn mot nasjonalt fagskoleråd. Formelt samarbeid hvor denne gruppen er orientert om det som skjer i MARKOM II.

Anne: I MARKOM 2020 var fagskolene mer adskilt fra UH, og hadde nærmere dialog med dette styret. Etter MARKOM II har det ikke vært de store endringene. Hvordan kan dette fagrådet være med på å spille inn saker? Det er naturlig at store endringer i fagskolesektoren tas opp i dette rådet.

Morten: Synes ikke fagrådet skal ha en rolle i selve søknadsprosessen, men kanskje en rolle inn i det faglige innholdet i noen av prosjektene. Spørsmålet er hva som er best, i utforming eller gjennomføring?

Harry: Hvis dette rådet fikk referat fra MARKOM-møter og rektormøter hadde vi i hvert fall vært orientert om retning og hvor det bærer av gårde med maritim utdanning.

Karin: Enig med det Morten sier, det handler om rolleavklaring. Vi sitter i mange organisasjoner og er en liten familie. Men det med referater og innsyn er et godt innspill, og vil gi oss innsikt og innsyn og forbedre flyten. Det er viktig med en ryddig rolleforklaring, men nyttig med en informasjonsflyt.

Harry: Det å få tilgang til referater hadde vært nyttig, og en god kilde, så vi holder oss orientert om det som skjer i fagskolene.

Anne: Jeg tar det med videre som en henvendelse fra rådet.

Karin: Dette høres fint ut. Men det er viktig at vi systematiserer det, og tar opp dette i disse møtene. Fint om det tas opp som fast sak her.

Morten: På linje med Karin her. Hvis vi i hovedsak skal forholde oss til godkjente referat blir det en forsinkelse, så vi bør også se agendaene.

Det blir bestemt at fagrådet skal få tilgang til agenda og referater fra MARKOM-møter

Anne: Sakene fra sist MARKOM-møte:

2025 er kritisk for fagskolene, da enkelte fylkeskommuner bidrar med større andel enn over statsbudsjettet. Utviklingen vil stoppe før 2025 hvis ingenting gjøres med finansieringen. Bør være en sak for neste møte.

Styrets handlingsrom: 52 millioner som styret kan styre litt selv.

Revidert målstruktur: Kommer noen indikatorer som skal rapporteres på. Disse må være forståelige og målbare. Dette må vi ha tilbakemelding på.

D-05/23: Innspill til MARKOM II-prioriteringer.

Ved Anne Sjøvold.

Anne informerer om planleggingen for prosjekter 2024. I forbindelse med utvikling av prosjektbeskrivelser for 2024 er det ønskelig å få innspill fra rådet om med forslag til viktige innsatsområder.

Referat: Vi har de målene vi har. Hva tenker dette rådet er spesielt viktig for fagskolene?

Harry: Målsetningene som er satt av HK-dir, nå skal jo MARKOM vare en stund, og målene kan revideres. Burde det vært en strategi eller visjon for MARKOM som helhet, en klarere retning for hvor maritim utdanning skal i fremtiden?

Morten: Føler ikke nødvendigvis at det er blitt så bredt at det er en svakhet. Vi kan kalle det bredde eller vi kan kalle det fragmentert. Kompetanseutvikling er ganske håndfast. Jeg tror det er bra at det er litt bredde.

Harry: Det jeg tenker på er at maritim utdanning i fagskolen har utvikla seg enormt siden 2018. Maritim utdanning ligger på institusjoner som også tilbyr mye annet. Den maritime utdanningen blir ikke bedre enn fagskolen som helhet.

Anne: Da tenker jeg at det er usikkert om det du nevner havner innenfor MARKOM, men spill det inn til HK-dir. Her er målene for MARKOM:

Mål 1: Fornyelse av utdanningsprogram.

Mål 2: Oppdatert kunnskap i utdanningene.

Mål 3: Tilgjengelig og fleksible tilbud.

Mål 4: Samarbeid

Mål 5: Kompetanseheving

Mål 6: Vekstområder.

Mitt spørsmål til rådet: Hva tenker dere er viktig at fagskolene fokuserer på?

Harry: Det er jo slik at man skal ha et akkreditert kvalitetssystem. En av mine kjepphester er at det ikke er mulig å søke om midler til kultur for kvalitetsfremmende arbeid ved fagskoler. Kvalitetsfremmende arbeid der man bygger systemer er det vi trenger midler til. Midler til å utvikle kvalitet i maritim utdanning er min etterlysning.

Morten: Ser problemstillingen: Noe av problemet i fagskolene er rekrutteringsproblemer. Jeg er kanskje litt naiv, og er litt positiv, men jeg mener at det MARKOM gir rom for er ganske bredt. Men det er nok krevende for institusjonene å søke, og deretter gjennomføre prosjektene. Men det finnes vel midler til frikjøp, men da må man vel ha folk å sette inn.

Anne: Jeg tror nok at målene er breie nok, men det Harry peker på er reelt. Den søknadsskrivingen som var i MARKOM 202-prosjektene kom nok fagskolene bedre ut av. Nå er det ikke til å stikke under stol at slik det er nå er søknadsskrivingen blitt mer krevende. Det er høyere krav til hvordan man gjør det. I tillegg har sammenslåingene krevd en del ressurser. Det er ikke ressurser til å fristillefolk, fordi alle mangler folk. Kan heller ikke konkurrere med næringen mtp lønn.

Harry: Ola Borten Moe sa vi går tok for folk lenge før vi går tom for penger. Dette har han helt rett i. Vi får ikke fast ansatte fra næringen inn i midlertidige stillinger i fagskolen for lavere lønn – det er umulig. Her har vi en nasjonal utfordring, vi har for lite folk.

Anne: Hvis vi kommer tilbake til innsatsområder: Vi trenger flere sjøfolk, vi trenger overgangsordninger, opptakskravene er veldig smale (må bestemme seg i 10. klasse). Veldig behov for fleksible studier. Vi må få på plass en praksisbåt. Dette er områder vi har sett på.

Harry: Det du sa om å ta inn studenter som ikke har fullført VGS. Det er lov å ta opp på realkompetansevurdering, opp mot kravene til fagbrev. Å ta opp folk uten fagbrev for å sende til sjøs krever nok en lovendring, som nok ligger litt lenger frem. De som har skusla bort sin utdanning og ikke vært i praksis kommer ingen vei.

Odd Konrad: Realkompetansevurdering er en mulighet. Her på Haugalandet er det et program som tar opp lettmatroser for å få dem fremover. Rederiene har sett at vi kan gå den veien. Overgangsordninger ble nevnt, men jeg synes vi også må tenke på kryssløp. Fra ETO til maskinoffiser, eller andre vei.

Anne: Og så har vi snakket om at en industrimekaniker er en god mekaniker, men har ikke seilingstid. Det Odd Konrad peker på med kryssløp er jo kjempeviktig. Et annet spørsmål: Burde skipselektrikeren løftes inn i fagskolen?

Odd Konrad: Jeg synes ikke det burde være så vanskelig å ta de fra verkstedstindustrien inn i fagskolen. Den fartstiden de ikke har kan legges på i den andre enden.

Karin: Dette er ekstremt viktige temaer for næringen. Det er stor etterspørsel etter slike løsninger. Det er positivt å se at sdir er positivt instilt til løsninger. Jeg tror det finnes mange løsninger her.

Harry: Direkte spørsmål til Odd Konrad: Kan vi lage en liste over fagbrev som kan kvalifisere til dette, og sende til SDIR?

Odd Konrad. Ja, vi er positive til dette.

Anne: Fagskolene er så små, og har ikke ressursene på egen avdeling. Skal det tas tak i dette med kryssløp etc er det noen som må ta tak i det, og dette må være fristilte personer. Har fått innspill om kryssløp ETO-maskin, er det andre ting?

Odd Konrad: Vi bør kanskje tenke at ETO skal inn på fagssole, og kanskje høyere enn operativt nivå på sikt.

Harry: Vi har utviklet planer for ETO i fagskole, men så kuppet opplæringskontorene dette. Men vi har ferdig planer som var på tur til SDIR.

Anne: Ikke helt enig i at VGS kuppet dette, men det var ingen som hadde midler til å opprette dette. Det var heller ikke noe uttalt krav om at dette skulle ligge på fagskolenivå fra SDIR, så det havnet litt mellom barken og veden, så VGS tok ballen og utviklet det videre. Et spørsmål til, om overgangsordninger. Tidligere kunne de fra fagskole få innpass til NTNU, men det er lukket. Enester ordning nå er to år på BAM. Dette tar 8 år til sammen. Bør vi jobbe mer med overgangsordninger, til master f.eks?

Morten: Jeg mener det bør ligge en bachelor i bønn før master, så jeg synes overgang til bachelor er det vi bør konsentrere seg om. Det bør være balansert.

Harry: Jon Furholt i NOKUT sier det ikke er noe i veien for at fagskolen skal kunne etablere bachelor. Det vil antakeligvis åpnes for nivå 6-utdanning, altså på bachelornivå, og for institusjonsakkrediteringer.

Karin: Her er det mange ting jeg ikke skal uttale meg for kraftig om. Men det er viktig å si at næringen har behov for ulike ansatte, og fagskoleutdannede er høyt skattede og det er stort behov for disse. Alle skal ikke ha mastergrad. Når man sammenlikner med Tyskland er det jo ofte slika t de må ha to doktorgrader for å være direktører, og det er ikke nødvendigvis dit vi vil. Jeg skjønner at det er mye som kommer her, men fra næringens side er det viktig å understreke at fagskoleutdanningen er høyt oppskattet.

Anne: Hvordan skal fagskolene få utdannet flere?

Morten: Det er en del flaskehals, særlig ressurser på de enkelte skoler. De økonomiske rammene blir håndtert ulikt i ulike fylker, og det er krevende å utvide kapasitet grunnet finansieringen.

Harry: Dette rådet skal fremme maritim utdanning. Når det gjelder maskinister har vi 90% av de ferdig utdannede, og for dekksoffiserer ca 80 %. Hvis vi ikke har mulighet til å gå over nivå 5 vil dette kunne være en hemske for næringen. Vi må bygge kompetanse for å operere fremtidens skip.

Anne: Jeg skulle gjerne hatt litt mer å ta med inn i MARKOM.

Morten: Et forhold jeg er litt usikker på: Etter at vi gikk fra 1+1 til 2 sammenhengende, er det vel noen som har hoppet av etter et år. Finnes det er tilbud for at folk som hopper av etter et år kan komme tilbake.

Anne: Nei, det finnes ikke i dag. Vi snakket om å lage et innpass til de som bare har første året, men det er ikke gjort. Det brenner også for å få innpass med andre, lavere sertifikater. Det er noen som snakker om den gamle 1+1. Det er ikke så lett å gå tilbake til.

Harry: Vi har akkrediteringen på plass, men de studieplanene må da revitaliseres og gjøres om på. Men det finnes ikke noe frittstående andreår, det må gjøres innpassing i dagens toårige løp. Og strukturen i det nye løpet passer ikke inn i det gamle. Men det finnes en MARKOM-pilot på dette.

Morten: Er det enighet om at vi gjerne skulle hatt et prosjekt om at de med ett år fra tidligere kan komme inn i dagens fagskole? Er det et ønske fra vår del?

Resultat: Fagrådet ønsker at det skal utredes kryssløp fra ETO til maskinoffiser på fagskole og høyere, og vise versa, for å kartlegge konsekvensene av dette. Fagrådet ønsker også å lage et prosjekt med tanke på innpass i den toårige utdanningen.

Anne: Hvis fagskolene skal få til å gjøre dette må de ha en person som jobber med dette på vegne av de alle. Dette kan ikke spres tynt utover.

Morten: Alle trenger heller ikke ha alle tilbudene, men man kan spesialisere seg på noen av dem.

Anne: Innpassningsordningen er kanskje viktigere for de små fagskolene.

Nå har fagrådet allerede spilt inn til MARKOM. Kunne styret i MARKOM bedt dette fagrådet om å komme med innspill?

Karin: Det kan vi, det er en fin måte å bruke rådet.

Anne: Vi kommer til å komme med indikatorene og be rådsmedlemmene om å komme med tilbakemeldinger. Dette skjer i løpet av juni eller august.

D-06/23: Utviklingsmidlene for høyere yrkesfaglig utdanning.
Ved Fredrik Sagafos, HK-dir.

HK-dir gjennomgår innretningene for utviklingsmidlene for høyere yrkesfaglig utdanning, og ønsker innspill fra sektoren på hvilke endringer som kan gjøres på kort og lang sikt.

Referat: Føler ikke finansieringen treffer, og heller ikke innretningene. De treffer bare på mikronivå, og ikke fagskolenes egentlig behov.

Harry: Hensikten er å utvikle kvalitet i utdanningen, og vi bør da fokusere på hva kvalitet er, men dette er et vagt begrep. Det å bygge kvalitet er ikke noe som er direkte søkbart. Da snakker jeg om utvikling av systemer for administrasjon etc. Det finnes ikke søkbare midler på det som faktisk bidrar til kvalitet. Det som ivaretas er utviklingen som skjer på mikronivå, altså i klasserommet. Dette er et paradoks, med tanke på utviklingsmidlenes egentlige hensikt.

Anne: Det jeg også ser er at de største fagskolene på østlandet har egne ansatte som bare jobber med utviklingstiltak og det å søke om midler. Dette skal man være flink for å gjøre, og kravene HK-dir stiller er vanskelige for fagskolene å tilfredsstille. Min tilbakemelding fra avdelingsledernivå er at dette er veldig ressurskrevende for de små skolene.

Harry: Hvis vi ser på andel av befolkningen ser vi at fagskolen i nord har 3,4 promille av befolkningen inne til enhver tid, mens Viken har 1, 8 promille inne. Folketallet i regionen bestemmer hvorvidt vi har ressurser til å avse til søking.

Anne: Skal fagskolen være spredt i Norge, næringslivets skole der næringslivet er, må fylkeskommunene bidra til dette. Nå er det VGS som prioriteres. Harry peker på en viktig ting.

O-05/23 Hvordan jobber man med å motvirke mobbing og trakassering ved Laksevåg og Bergen maritime VGS.

Oppfølgingspunkt fra forrige fagrådsmøte. Ved Hege Ommedal, fra Laksevåg og Bergen maritime vgs.

Referat: Hege kunne ikke delta, saken utsettes.

O-06/23: Orientering om utvikling av ledelsessystem for maritime fagskoleutdanninger.

Fra AU, ved Harry Arne Haugen

Referat: Arbeidet er godt i gang uten offentlig finansiering. Innenfor nåværende budsjettammer. 8 fagskoler og et universitet (USN) med i prosjektet. Vi bygger helt ny tenking rundt det med å skape kvalitet i utdanningen.

Referat møte i NRMF 28. februar

Dato: 28. februar 2023, kl. 09:00-11:00

Sted: Zoom

Til stede:

Organisasjon	Navn	Rolle i fagrådet
Norske sjøoffisersforbund	Morten Kveim	Nestleder
Sjøfartsdirektoratet	Odd Konrad Dale	Medlem
NHO Sjøfart	Evelyn Blom Dahl	Medlem
Utdanningsforbundet	Kåre Kvaløy	Medlem
Rederiforbundet	Karin Gjerløw Høydahl	Medlem
Markom II	Anne Sjøvold	Medlem

Negotia	Heidi Amalie Bang	Observatør
Udir	Carine Grønholz	Observatør

Gjester: Torgeir Wiersen og Jan Tore Tønnesen Nilsen, Fagskolen Rogaland

Ikke møtt: Andrine Kleiven- Kystrederiene, Odd Rune Malterud- DNMF, Jahn Cato Bakken – Sjømannsforbundet, Joachim Gjerde – ONF

Referent: HK-dir

Dagsorden

Start	Slutt	Total	Tittel	Sakstype
09:00	09:05	00:05	Faste saker	Vedtak
09:05	09:15	00:10	Nasjonale planer og emneplaner i maritim utdanning	Orientering
09:15	09:45	00:30	Markom II	Orientering
09:45	09:55	00:10	Utfordringer ved NKR	Diskusjon
09:55	10:05	00:10	Pause	
10:05	10:15	00:10	Integrert praksis i maritim fagskoleutdanning	Orientering
10:15	10:25	00:10	Finansieringen av fagskolesektoren	Orientering
10:25	10:35	00:10	Orientering fra ONF	Orientering
10:35	10:40	00:05	Orientering fra nasjonalt fagskoleråd	Orientering
10:40	10:50	00:10	Bransjeprogram for maritim næring	Orientering
10:50	11:00	00:10	Innspill til saker	Diskusjon

Faste saker

Sak A	Godkjenning av møteinnkalling	Godkjent	Se kommentar under*
Sak B	Godkjenning av dagsorden	Godkjent	Ingen kommentar
Sak C	Godkjenning av referat	Godkjent	Ingen kommentar

*Samtlige melder at de har tilgang til teams. Heidi Bang er observatør, og har ikke tilgang. Spørsmål om observatører skal ha tilgang til teams.

Oppfølging: Sekretariatet undersøker hva som er gjeldende praksis.

D-01/23 – Nasjonale planer

For øyeblikket pågår den siste runden i revidering av nasjonale planer for helse- og tekniske utdanninger. Hvordan går veien videre, og hvordan passer maritime planer inn i dette?

Emneplaner i maritim utdanning;

Hvilken rolle skal fagrådet ha innen utviklingen av disse planene? Tradisjonelt har planene vært laget i samarbeid koordinert av Markom II. Det er utfordringer når det gjelder utvikling av lokale fagplaner, som ikke må ligge for nære nasjonale planer. Maritime planer blir til i dialog med SDIR, og i tråd med internasjonale konvensjoner.

Referat:

HK-dir ved Kjerstin Bruvold Klokkeide informerte om arbeidet med nasjonale planer for gradutdanningen innen tekniske og helse- og oppvekstfag. Maritime utdanninger er ikke en del av dette arbeidet, da arbeidet med emneplaner i maritime fagskoleutdanninger og eksamen har vært koordinert gjennom Markom- samarbeidet. Maritime fagskoleutdanninger er de eneste høyere yrkesfaglige utdanningene som har øremerkede midler til kvalitetsarbeidet. Dette omtales videre i neste sak.

O-01/23 – Program for maritim kompetanse: MARKOM II

Program for maritim kompetanse er organisert som et program som skal utvikle kvalitet og relevans i maritime utdanninger ved både fagskoler, universitet og høyskoler. Programmet har en tidshorisont på fem år. Det er 12 institusjoner som deltar i programmet. For å legge til rette for samarbeid på tvers av institusjonene er det etablert konsortium, Markom II, med representanter fra alle institusjonsdeltagere. Konsortiet har etablert et styre som representerer deltagerne i konsortiet og relevante arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner. Universitetet i Sørøst-Norge (USN) er pekt ut som koordinator for MARKOM II.

Le mer om Markom II på konsortiets nettsider: <https://www.markomii.no/> og på HK-dir sine nettsider: <https://hkdir.no/program-og-tilskot/program-for-maritim-kompetanse>

Anne Sjøvold, USN, orienterer om hva som pågår i MARKOM II.

Referat:

Det gamle Markom startet i 2011 for de fire UH- institusjonene. Fagskolene kom inn i arbeidet fra 2013. I 2016 fikk Markom økt bevilgningen til 38,5 millioner, og et styre rettet på kvalitetsarbeidet i fagskolene. Da ble det ansatt en prosjektkoordinator fra fagskolene, Anne Sjøvold.

I 2020 ble Markom 2020 avviklet, med en videreføring i 2021, og en ny satsing fra 2022 på 37 millioner kroner i 2022. I 2023 ble bevilgningen redusert til 27 millioner kroner. Anne oppfordrer rådet til å bidra i arbeidet med å få hevet bevilgning til 37 millioner kroner i 2024. Satsingen er viktig for å sikre både kvalitet og relevans i maritime utdanninger.

Så litt om forvaltningen av satsingen og organiseringen av Markom II: Institusjonene etablerte i januar 2022 et konsortium, bestående av 12 institusjoner (4 UK-institusjoner og 8 fagskoler), som alle tilbyr sertifikatgivende maritim utdanning. Institusjoenen representerer mange studiesteder spredt i Norge.

USN er utpekt som koordinatoinstitusjon. Sekretariatet består av Anne Sjøvold og Sanda Knutson. I tillegg til et styre og sekretariat, er det opprettet en arbeidsgruppe som skal bidra med å skape gode samarbeidsrelasjoner mellom konsortiets medlemmer. Arbeidsgruppene leser og innstiller prosjektforslagene som sendes inn til styret via Espresso (HK-dir sitt system).

Arbeidsgruppe- styret opprettet en arbeidsgruppe:

FS i Nord	Ivan Jørgensen	Avdelingsleder
Nordland fagskole	Børre Aasegg	Fagleder
FS i Trøndelag	William Eide	Avdelingsleder
FS Møre og Romsdal	Trine Otterlei	Avdelingsleder
Fagskolen Vestland	Håvard Endre Waage	Avdelingsleder
FS Rogaland	Jan Tore Tønnesen Nilsen	Avdelingsleder
Fagskolen i Agder	Magne Mydland	Adjunkt
FS Vestfold Telemark	Morteza Shabani	Avdelingsleder
UIT	Magne-Petter Sollid	Studieleder
NTNU	Tron Resnes	Assistant professor
HVL	Jorunn Steensnæs	Programkoordinator
USN	Ole Kristian Nymoen	Universitetslektor
NHO Sjøfart	Webjørn Sandor Knudsen	Fagsjef Maritim NHO Sjøfart
NSFO	Trond Løfgren	Senierrådgiver NSOF

Styret opprettet en arbeidsgruppe (AG) for MARKOM II

Arbeidsgruppens mandat:

- Bidra i arbeidet med å skape gode samarbeidsrelasjoner mellom fagmiljøene
- Fremme forslag til prosjekter for styret og bidra i arbeidet med gjennomlesing og innstilling av prosjektsøknader
- Arbeidsgruppen må være utviklingsorientert
- Arena for faglig kommunikasjon

Programledelsen leder AG's arbeid

Det informeres om prosjekter og tiltak som har fått midler i 2022 og 2023, og vises til konsortiets nettside for mer informasjon. www.markomll.no

Anne anbefaler at fagrådet deltar på utdanningskonferansen til Markom II, 17- 19. oktober 2023 i Ålesund.

Drøfting:

Morten: Skal dette rådet ha noen rolle i Markom II- arbeidet?

Anne: I det gamle Markom var dette rådet veldig viktig, noe det også vi være i det videre. Nye emneplaner gikk via dette rådet, og vi er avhengig av innspill fra rådet. Rådet er, i tillegg til andre kanaler, en viktig kontaktflate mot næringslivet

Evelyn: Det som er viktig er at en ikke enkelt kvitterer ut samarbeid med næringslivet. Det må være tett, reelt samarbeid og ikke kvitteres ut ved at en har en interesseorganisasjon i et styre.

Anne: Det er viktig med flere nedslagsfelt- reelle samarbeid i de konkrete prosjektene, men også flere kontaktflater der en kan drøfte ulike problemstillinger, og dette rådet er ett av flere kontaktflater.

Evelyn: En må tenke sammen om modeller som får integrert samarbeidet enda bedre. Samtidig må det ikke være for tidkrevende når en inkluderer samarbeidspartnere fra næringslivet. Det må være

effektivt og gjennomførbart i en travel hverdag. Samarbeid kan gi gode effekter og synergier, men vi må tenke nytt rundt modeller for samarbeid for at det skal ha ønsket effekt.

Karin: Arbeidsbyrde og hvordan en innretter prosjekter er et stikkord. Hvordan får til et godt samarbeid, vi har en vei å gå for tettere samhandling. Men dette er viktig at vi får til.

Anne: Rådet kan komme med forslag til hvordan samarbeid best mulig kan løses. Det er flott om vi kan diskutere det i dette rådet.

Oppfølging: Rådet ber om at det spilles inn saker fra Markom II. Saken videreføres også under D-03/2023: Innspill til saker.

D-02/23 – Utfordringer ved Norsk kvalifikasjonsrammeverk (NKR)

Maritim utdanning er en internasjonal utdanning med internasjonale konvensjoner. Skaper utfordring når det er en forskjell i nivå for utdanningene. Hvis det er slik i NOKUT at akkrediteringspraksis går på tvers av disse konvensjonene så er det en utfordring. Nivå 5.2. i NKR er ikke kompatibelt med internasjonale krav.

Det reises nå en stor debatt om fagskolenes mulighet til å levere utdanninger på NKR nivå 6 og 7. Dette berører også maritim utdanning ved at læringsutbyttene i våre studieplaner ikke er samsvarende med STCW-78 konvensjonen:

Eksempel Fra NKR på nivå som det kan stilles spørsmålstegn er i tråd med det som STCW forventer av en offiser:

- kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning

Referat:

Kåre: Dersom en gjør en utdanning mer fleksibelt, vil det være nivå 5,1 og ikke nivå 5,2 som gradsutdanningene er som blir gjeldende. Det er kun ved en toårig utdanning at en kan legge seg på 5.2. Dette er en utfordring.

Anne: dette ble jobbet en del med i gamle Markom. Slik jeg har forstått det er NKR-nivåene i Norge et politisk vedtak. Det må gjøres noe med dette. I et prosjekt finansiert av Markom II (integrert praksis) har en fått problemer med NKR allerede.

Kåre: Det er en utfordring at vi skriver ned planen for å oppfylle kravene til NOKUT, selv om det er internasjonale standarder som styrer undervisning i praksis. Det er også en utfordring etterlevelsen av internasjonale standarder gir forskjellig uttelling på vitnemålene grunnet NKR- plassering. Det er de samme internasjonale kravene i HYU og UH.

Morten: Hva gjør vi med denne saken? Her er det jo Nokut som er kjernen, men det er sprik i kravene fra Nokut og Sdir.

Vedtak: Rådet følger opp ved en eventuell høring i etterkant av Nokut sin evaluering av NKR, der dette spriket adresseres. Saken settes opp på agendaen igjen.

O-02/23 – Integrert praksis i maritim fagskoleutdanning.

Rådet før en statusoppdatering om arbeidet med integrert praksis i maritim fagskole.

Ved Jan Tore Tønnesen Nilsen og Torgeir Wiersen, Fagskolen Rogaland

Referat:

Vi har jobbet med dette siden 2021, først finansiert gjennom Markom 2020, og nå Markom II

Prosjektet er delt i to faser:

Fase 1

- Kartlegging

Fase 2

- Gå videre med konseptene fra fase 1
- Søke om tillatelse fra Nokut om å opprette treårig fagskoleutdanning .

Status er:

Status pr. Februar 2023

- Forslag til læringsutbyttebeskrivelser for integrert praksis utarbeidet
- Emnebeskrivelse for praksisemnet under utarbeidelse
- Avslag på søknad om tillatelse til å opprette fagskoleutdanninger med omfang på 180 studiepoeng
- Parallell strategi for videre arbeid 150stp/180stp
- Knytte nye emner tettere til sertifiseringskrav i internasjonalt regelverk

Nokut har avslått søknaden, og en går nå videre med et studium på 150 stp. parallelt med dialog med Nokut om muligheter for 180 stp. Det Nokut sier er at praksisen i seg selv kan gi grunnlag for en ramme på over 120 stp.

Ankepunkter fra Nokut: Tilleggsemnene knyttes ikke tilstrekkelig til internasjonale sertifiseringskrav, dette må jobbes videre med. Samtlige studiepoeng over 120 må knyttes til internasjonale sertifiseringskrav. Da deler av studiepoengene er knyttet til praksis åpnes det for en mulig ramme på 150 stp. Prosjektet jobber nå parallelt med disse to strategiene; 150 stp. og 180 stp.

Grunnet forsinkelser er fremdriftsplanen for prosjektet justert. En planlegger nå oppstart av den nye utdanningen høsten 2024.

Drøfting:

Anne: Hvis en ønsker fokus på ny teknologi – hvordan kan en knytte dette til internasjonale krav?

Torgeir: Dette vil ikke være nok til at Nokut kan gi tillatelsen. Tillatelsen er knyttet til at det er krav fra internasjonale standarder.

Karin: Hvordan er dialogen med næringen og rederiene?

Torgeir: Først og fremst forankret i SURF og den lokale rederiklyngen i Rogaland og Agder. Vi har fått konstruktive innspill i arbeidet.

Karin: Det bør tenkes på et samarbeid også andre steder i landet. Opplæringskontorenes rolle er viktig, men det er også viktig å ha rederiene om bord, slik at en unngår misforståelser og skjær i sjøen underveis.

Torgeir: Vi opplever at dette er en ønsket endring og at rederiene er på ballen i hvert fall lokalt og regionalt i Rogaland.

Anne: Vi må ha en prinsippdiskusjon- fagskolene skal levere på arbeidslivets behov, men Nokut er nå er bremsekloss fordi behovet skal knyttes mot en konvensjon. Vi kan ikke vente på en ny konvensjon

Morten: Støttes, vi kan ikke vente på en ny konvensjon.

O-03/23 – Finansieringen av fagskolesektoren

I forbindelse med evalueringen av fagskolemeldingen *Fagfolk for fremtiden* (Mld. St.9, 2016-2017) har Deloitte gjennomført en evaluering av finansieringssystemet i høyere yrkesfaglig utdanning. Delrapporten ble publisert i fjor, og det ble gjennomført høring med mulighet for innspill på anbefalingene. Frist for innspill var september 2022.

Rapporten kan leses her: <https://nor.deloitte.com/rs/712-CNF-326/images/Fagskolemeldingenandre-delrapport-finansieringssystemet.pdf>

Innspillene kan leses her: [https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horin-om-fagskoler/id2908691/-](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horin-om-fagskoler/id2908691/)

HK-dir orienterer om den videre prosessen.

Referat: Deloitte leverer denne våren sluttrapporten for evalueringsoppdraget. HK-dir er allerede i en arbeidsprosess om hvordan evalueringen skal følges opp, og vil komme med konkrete anbefalinger. Både rapporten og arbeidet med rapporten vil videre være viktig i arbeidet med den varslede stortingsmeldingen om høyere yrkesfaglig utdanning.

Parallelt har HK-dir satt i gangen forstudie om det er mulig å kartlegge kostnadsnivået i HYU. Formålet med en forstudie til en ny kostnadskartlegging av HYU er å danne et godt beslutningsgrunnlag for om det skal gjennomføres en ny kartlegging av kostnadene i HYU. Kostnadskartleggingen fra 2016 klarte ikke å avdekke en klar systematisk sammenheng i kostnadsnivået mellom fagskolene og mellom utdanningene i HYU. På grunn av endringene i sektoren de siste årene, ønsker HK-dir å få undersøkt om det i dag eksisterer et datagrunnlag som kan brukes til å identifisere sentrale kostnadsdrivere i HYU som kan gi oss en bedre forståelse av sektoren.

O-04/23 – Orienteringer fra ONF

Saken gikk ut da ONF ikke møtte.

O-05/23 – Orientering fra Nasjonalt fagskoleråd

Orientering om saker gjennomgått sist møte i Nasjonalt fagskoleråd 23.jan 2024. Saksdokumenter finnes på fagskolerådet sine nettsider: <https://fagskoleradet.no/om-nasjonalt-fagskoleraad>.

Referat: Få saker med direkte relevans for maritim utdanning. Fokuset var på rådets arbeid og regnskap for 2022 og kommende høringer.

O-06/23 Bransjeprogram for maritim næring

Referat: Bransjeprogram for maritim næring ble opprettet i 2021. I mars lyser HK-dir ut friske midler med søknadsfrist 24. april. Bransjeprogrammene for de ulike bransjene er vedtatt en treårig ramme, med forbehold om videre tildeling gjennom SB.

Utlysningen i 2023 vil fokusere på kompetansebehov i lys av digitalisering og ny teknologi, grønn skipsfart og grønn omstilling, skipsdesign m.m. Det kan søkes om utvikling av ny utdanninger og gjennomføringer.

Det informeres om at medlemmer i rådet også sitter i programområdestyret for bransjeprogrammet for maritim næring.

D-03/23 – Innspill til saker.

Det er mange orienteringssaker, hva bør rådet involvere seg mer i?

Saker som rådet ønsker å ta opp i senere møter. Følgende forslag ble drøftet i møtet:

- fra AU: Likestilling og mangfold i maritim næring og utdanning – Rapport utarbeidet av Høgskolen i Innlandet og en strategi er på trappene. Et økt fokus på mobbing og trakassering grunnet flere uønskede hendelser:

Hvordan skal rådet engasjere seg?

- Det er lite materiell i IMO akkurat nå
- Holdninger starter allerede i utdanningsløpet. Dette må tas tak i tidlig i opplæringen. Problemstillingen må løftes. Lærerne må være i stand til å håndtere situasjoner som oppstår. Dette er først og fremst vgs, men kan være relevant for alle. For eksempel ved skolestart på alle nivåer.
- Vi må utfordre oss som råd om vi kan komme med noe mer håndfast på kommende møter.
- Ikke noe konkret i emnene i studieplanene i dag, men bør være i emnet skipets drift. Kan en lage et kurs om dette, der lærerne kan få litt kompetanse?
- Anne: Handler om elevenes læringsmiljø. Dette er skolens ansvar. Det må snakkes om og jobbes med.

Vedtak: Saken følges opp, og hører hjemme på agendaen til rådet. En oppfordring til at en også tar med seg et styrket fokus på å motarbeide mobbing og trakassering, og fremme likestilling og mangfold i sitt daglige arbeid, her er vi ikke gode nok.

Rådet ønsker å invitere Hege ved Bergen maritime vgs til å fortelle om hvordan de har jobbet med problemstillingene De har gode systemer.

- fra Markom II: Relevans og kvalitet i maritim utdanning – fagrådet kan spille en viktig rolle i Markom II sitt arbeid.
- HK-dir kan knytte arbeidet i Markom II og rådet tettere sammen i sitt sekretariatsarbeid – sørge for at Markom II deltar i AU.
- Karin: Dette kan løftes til styret i Markom II.